

Marga Jacobs

Marga Jacobs (56), afgestudeerd in de biologie, raakte pas zo'n vijftien jaar geleden direct betrokken bij het milieuvraagstuk. Maar vanaf dat moment was het meteen raak. Met de Vereniging Leefmilieu - www.leefmilieu.nl - zette zij een belangrijke stempel op het verminderen van de luchtverontreiniging in Nijmegen.

Wanneer is belangstelling voor milieu ontstaan?

"Tijdens mijn studie biologie legden ecologieprofessoren uit dat de mensheid zich gedroeg als een pioniersvegetatie: razendsnelle verspreiding op nieuwe terreinen, maar ook een soort die snel verdwijnt om plaats te maken voor duurzamere plantensoorten. Voor ons als studenten natuurlijk verontwaardig. Te meer daar rond die tijd het rapport van de Club van Rome verscheen."

Heb je altijd in het milieu gewerkt?

"Nee, banen op dit gebied waren na mijn afstuderen slechts met mondjesmaat voorhanden. Ik koos daarom voor het docentschap aan de Bibliotheekacademie in Tilburg, waarbij het mijn taak was studenten een beeld te geven van het brede gebied van de exacte wetenschappen. Ik verdiepte me in allerlei vakken als sterrenkunde en kleine deeltjes, maar koos nog vaker voor onderwerpen als kernenergie en het verdwijnen van het regenwoud. In dat hoger onderwijs werk ik nog steeds met veel plezier, tegenwoordig in de ICT. Mijn specialiteit is het toegankelijker maken van informatie op bijvoorbeeld websites. Pas in 1991, na de verhuizing naar een huis vlakbij een industrieterrein, werd ik als vrijwilliger actief in een milieuvereniging in Nijmegen. Ik wilde weten welke luchtverontreinigende stoffen de bedrijven uitstoten, vooral omdat mijn oudste dochter CARA had. Ik heb mij jaren ingezet om deze gegevens boven water te krijgen. Dat is gelukt en inmiddels is dit een van Nederlands best onderzochte industrieterreinen, met zelfs een apart meetnet voor fijn stof. Van die milieuvereniging, Leefmilieu ben ik intussen al heel wat jaren voorzitter."

Wat is in uw ogen het belangrijkste milieu-succes?

"Het grootste succes van de vereniging Leefmilieu is dat we er, samen met andere Nijmeegse groepen, in geslaagd zijn ervoor te zorgen dat de kolencentrale van Electrabel geen palmolie ging bijstoken. Uiteraard ging dat niet eenvoudig. Maar de uitkomst van twaalf jaar procederen - tot en met het Europese Hof! - zorgde uiteindelijk voor een prima vergunning."

Welke ontwikkeling heeft op u persoonlijk veel impact gehad?

"Het hele fijnstof-dossier heeft veel impact op mij gehad. Ik vind het confronterend dat er zoveel gezondheidsschade door veroorzaakt wordt. Als ik mensen zie hardlopen bij drukke wegen en kruisingen zou ik daar wel waarschuwbordjes willen plaatsen. Scholen bouwen langs drukke wegen zou niet mogen. De Gezondheidsraad heeft haar advies toch niet voor niets gegeven?"

Met welk onderwerp heeft u met name affiniteit?

"Het is niet zozeer een onderwerp waar ik affiniteit mee heb als wel met een benadering. Overal zetten gewone mensen zich in voor een beter milieu in hun leefomgeving. Daarbij merken zij al snel dat ze zich in lastige milieukwesties moeten verdiepen en dat hun juridische kennis te kort schiet. Zulke mensen hebben ondersteuning nodig: ze krijgen dan vanzelf meer verstand van milieu en voelen zich minder machteloos. Echter de capaciteit en ook de wil van milieuorganisaties om dergelijke bewonersgroepen te helpen schiet tekort."

Waar heeft u zich aan geïrriteerd?

"Mensen die voor hun leefomgeving opkomen wordt maar al te vaak NIMBY-

gedrag verweten. Dat is volstrekt onterecht. Je kunt toch niet opkomen voor de leefomgeving voor mensen in een andere provincie?"

Wat vindt u een belangrijke uitdaging voor beleid?

"Nieuwe milieuvraagstukken zoals nanotechnologie vormen een belangrijke uitdaging. Hoe zorg je voor een beleid dat goed omgaat met de onzekerheden en uitgaat van het voorzorgprincipe, terwijl je tegelijkertijd innovaties alle kans wilt geven?"

Wat is voor u een belangrijke inspiratiebron?

"Jan Willem Copius Peereboom, de oprichter van de vereniging Leefmilieu en ook milieuactivist van het eerste uur. Van hem heb ik geleerd je niet te laten verlammen door de mitsen en maren van wetenschap en beleid, maar vragen stellen met kennis van zaken en een gezonde portie achterdocht."

Welk boek vindt u een aanrader?

"Voor beter begrip van de denkkaders van de managers en het krachtenveld van bedrijven is voor milieumensen het boek van de Amerikaanse econoom Michael Porter over concurrentie een aanrader. Als je dat soepel geschreven boek uit hebt, zie je zijn taal ineens in alle beleidsstukken opduiken."

Hoe luidt uw hartenwens?

"Vrede op aarde, wie wil dat niet? Daarnaast wens ik politici, verantwoordelijk voor milieu, meer ruggengraat."